

GRAHAM GREENE • Meselenin Kalbi

GRAHAM GREENE 1904'te İngiltere'de doğdu. Oxford'da Balliol College'da okudu. Greene'in yazdıklarında sıklıkla dinî temalara rastlanmaktadır. Greene, bir süre *The Times* gazetesinde muhabir olarak çalıştı. 1929'da ilk romanı *The Man Within*'in yayımlanmasından sonra gazetedeki işini bıraktı ve tüm zamanını yazmaya ayırdı. Yazar olarak esas başarısını, "Orient Express" adıyla sinemaya uyarlanan 1932'de yazdığı *Stamboul Train* (İstanbul Treni) adlı romanıyla yakaladı. Romanlarının yanı sıra kısa hikâye ve oyunlar da yazan Greene'in eserlerinin, 20. yüzyılın en sinematografik eserleri olduğu söylenebilir. Pek çok hikâyesi, oyunu ve romanı sinemaya ve televizyona uyarlanmıştır. *Meselenin Kalbi* romanıyla 1948 yılında James Tait Black Memorial Ödülü'nü almıştır; kitap ayrıca Modern Library'nin "En İyi 100 İngilizce Roman" listesinde kırkıncı sıraya yerleşmiştir. 1991 yılında, 86 yaşındayken ölen yazarın başlıca eserleri şunlardır: *The Man Within* (1929), *The Name of Action* (1930), *Rumour at Nightfall* (1931), *A Gun for Sale* (1936), *The Power and the Glory* (1940), *A Burnt-Out Case* (1960), *The Comedians* (1966), *No Man's Land* (2005).

The Heart of the Matter

© 1971, 1984 Graham Greene

Bu kitabın yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla
Verdant S.A. c/o David Higham Associates Limited'den alınmıştır.

İletişim Yayınları 1680 • Modern Klasikler 28

ISBN-13: 978-975-05-0974-2

© 2011 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2011, İstanbul

DİZİ EDITÖRÜ Orhan Pamuk

EDITÖR Müge Karahan - Belce Ünüvar

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Egon Schiele, "Selbstporträt", 1912

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Melis Oflas

BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Cağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

GRAHAM GREENE
**Meselenin
Kalbi**

The Heart of the Matter

ÇEVİREN Mîna Urgan

Bu kitaptaki karakterlerden hiçbirinin gerçek bir kiŖiyle ilgisi yoktur. Öykünün coğrafi ortamının Batı Afrika'nın kiŖisel deney sahibi olduğum bir bölgesinden alınmıŖ olması kaçınılmazdı; fakat bu özel bölgenin, gemiŖteki ya da Ŗimdiki hiçbir sakininin kitabımda bulunmadığı iyice bilinsin isterim. Hayali bir sömürge de, sözgelimi, polis komiseri, sömürge sekreteri gibi memurlar bulunabilir. Kitabımdaki karakterlerin gerçek kiŖilerle zdeŖleŖtirilmelerini istemeyiŖimin özel bir nedeni, 1942-43 yıllarında bu sömürge de alıŖtıęım sırada Sömürge Sekreterlięi'nden ve polis komiserinden gördüğüm çok büyük nezaket ve saygıyı anımsamakta oluŖumdur.

Kitabın 255. sayfasındaki Ŗiir (Türkçe basımda 310. sayfada – .n.) Rainer Maria Rilke'nin J.D. Leishmann evirisi olarak yayımlanan (Hoghart Press, 1941) *SeilmiŖ Ŗiirler*'inden alınmıŖtır.

G.G.

BİRİNCİ KİTAP

Birinci Kısım

BİRİNCİ BÖLÜM

1

Wilson, pembe tüysüz dizlerini demirlere dayamış, Bedford Otelinin balkonunda oturuyordu. Günlerden pazardı; Katedral'de sabah duası çanları çalınıyordu. Bond Sokağı'nın karşı kaldırımındaki okulun penceresinde, lacivert jimnastik gömlekleriyle oturan kara kızlar, bitmez tükenmez bir işe dalmışlardı: Yaylı telleri andıran saçlarını örmeye çalışıyorlardı. Wilson, yeni bıraktığı bıyığını okşuyor, içeceği cinin gelmesini bekliyordu.

Orada, Bond Sokağı'nda otururken, Wilson'un yüzü denize dönüktü. Bu yüzün solgunluğundan da, karşıdaki kız öğrencilerle ilgilenmemesinden de anlaşılıyordu daha yeni denizden gelip limana çıktığı. Wilson, bir barometrenin geride kalan ibresine benziyordu; öteki ibre "fırtınalı hava"ya işaret ederken, bu ibre hâlâ "güzel hava"yı gösteriyordu. Aşağıda sokakta, yerli küçük memurlar, kiliseye doğru gidiyorlardı. Onların mavi ve kiraz rengi şatafatlı öğleden sonra giysileri giyen eşleri de Wilson'un ilgisini çekmedi. Balkonda, Wilson'un falına bakmaya

kalkan sakallı ve sarıklı bir Hintliden başka kimse yoktu: Beyaz soydan olanlar, buralarda değil, beş mil uzaktaki kumsalda bulunurlardı günün bu saatinde; ama Wilson'un oraya gidecek arabası yoktu. Dayanılmaz bir yalnızlık duygusuna kapıldı. Okulun her iki yanındaki teneke damlar, denize doğru meylediyordu. Wilson'un tepesindeki oluklu demire bir akbaba konunca, dam çatırdayıp şangırdadı.

Limandaki ticaret gemileri kafilesinden çıkan üç subay, rıhtımda görüldü. Okul kepleri giyen küçük erkek çocukları, hemen çevrelerini sardı onların. Bu çocukların bebe türkülerini andıran bir tempoyla söylediklerini hayal meyal duydu Wilson:

“Kaptan ister fik fik? Benim kız kardeş güzel öğretmen. Kaptan ister fik fik?”

Sakallı Hintli, kaşları çatık, bir zarfın arkasına çetrefil hesaplar yazıp çiziyordu. Yıldız falına mı bakıyordu, yoksa geçinmek için gereken parayı mı hesaplıyordu? Wilson, bir daha aşağıya bakınca, deniz subaylarının, okul çocuklarının çemberini yarıp kurtulduklarını gördü. Şimdi küçük çocuklar, tek başına bir denizci bulmuşlar, üstüne üşüşmüşlerdi. Denizciyi, bebeklerin bakıldığı bir yuvaya götürür gibi, polis karakoluna bitişik geneleve götürdüler bir zafer havası içinde.

Kara bir delikanlı, Wilson'un cinini getirdi. Wilson'un sıcaak ve sefil odasına geri dönüp, bir roman –belki de bir şiir– okumaktan başka hiçbir işi olmadığından, içkisini çok ağır ağır yudumladı. Wilson, şiiri severdi. Ama uyuşturucu madde kullanırcasına gizlice özümlemlerdi şiiri. *Altın Hazine* adlı şiir derlemesini, nereye gitse yanına alırdı. Ne var ki, geceleri küçük dozlar halinde başvururdu bu kitaba. Bir parmak Longfellow, bir parmak Macaulay, bir parmak Mangan: “Haydi, anlat şimdi dehanın nasıl heba olduğunu; / Dostlukta nasıl hainliğe uğradığını, aşkta nasıl aldandığını...” Wilson'un romantik beğenileri vardı. Ama herkesin gözü önünde Wallace'ı okurdu ancak. Görünüşte öteki erkeklerden ayırt edilememeyi tutkuyla isterdi. Onun bıyık bırakması, belirli bir kulübün üyelerinin eş boyunbağları takmaları gibi bir şeydi. Bu bıyık, en belirli ortak yanıydı öteki erkeklerle. Ne var ki, Wilson'un gözleri onu ele veriyordu. Bir

köpeğin kahverengi gözleri vardı onda: Bond Sokağı'nı kederli kederli gözetleyen bir av köpeğinin gözleri.

Bir ses, "Kusura bakmayın ama," dedi, "siz Wilson değil misiniz?"

Wilson, başını kaldırdı, orta yaşlı bir adama baktı. Herkes gibi, bu adam da haki renk bir şort giyiyordu. Yorgun yüzü saman sarısıydı.

"Evet, ben Wilson'um."

"Yanınıza oturabilir miyim? Benim adım Harris."

"Çok memnun oldum tanıştığımıza Mr. Harris."

"Siz, U.A.C.'deki yeni saymansınız, değil mi?"

"Evet, öyle. Bir şey içmez misiniz?"

"İzninizle bir limon suyu içeyim. Gündüzleri alkol alamam."

Hintli, oturduğu masadan kalktı; büyük bir saygıyla yaklaştı:

"Beni tanırırsınız, Mr. Harris. Belki dostunuza benim yeteneklerimden söz edersiniz, Mr. Harris. Belki dostunuz, elimdeki tavsiye mektuplarımı okumak ister."

Kirli zarf demeti hep elindeydi Hintlinin:

"Toplumun en önde gelenleri..."

"Git," dedi Harris. "Defol, koca kerata."

Wilson sordu:

"Adımı nerden bildiniz?"

Harris, "Bir telgrafta gördüm," dedi. "Ben telgraf sansürüne bakarım. Ne biçim iş bu? Ne biçim yer burası?"

"Mr. Harris, tarihinizde büyük bir değişiklik olacağını uzaktan bakınca bile anladım. Benimle bir dakika tuvalete gelirsiniz..."

"Defol, Gunga Din."

Wilson sordu:

"Niçin tuvalete gelin diyor?"

"Hep orada fala bakar. Her halde gizlice konuşulabilecek tek yer orası. Neden orada diye sormak aklımdan geçmedi hiç."

"Uzun süredir burada mısınız?"

"On sekiz ay... Berbat geçen on sekiz ay."

"Yakında yurda dönüyor musunuz?"

Harris, teneke damların üstünden limana baktı.